

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK

102/2014.(V.29.) számú

h a t á r o z a t a

Nyíregyháza Megyei Jogú Város fenntartható városfejlesztési programjáról, az Európai Unió 2014-2020-as programozási időszakhoz kapcsolódó tervezési folyamatról

A Közgyűlés

az előterjesztést megtárgyalta és

- a tervezési folyamat szakmai ütemezését a mellékletben foglaltak szerint **elfogadja**,
- a Megalapozó vizsgálat főbb következtetéseivel **egyetért**, azt a továbbtervezés alapjául **elfogadja**,
- a Településfejlesztési koncepció felvázolt fejlesztési irányjaival **egyetért**, azt a továbbtervezés alapjául **elfogadja**,
- a 2014-2020-as EU-s tervezési időszakra vonatkozó ITS és projektportfólió tervezési kereteit megismerte, **elfogadja**.

Felelős: Veres István városi főépítész

Határidő: folyamatos

Dr. Kovács Ferenc
polgármester

k.m.f.

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Erről értesülnek:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ A címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői

Összefoglaló Nyíregyháza Megyei Jogú Város fenntartható városfejlesztési programjáról, a tervezési folyamat jelenlegi állásáról

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartható városfejlesztési programja keretében elkészíti településfejlesztési koncepcióját és integrált településfejlesztési stratégiáját (ITS), valamint közreműködik a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében, ennek keretében összeállítja a város projektportfólióját.

A városi tervezési feladatok megvalósítása az „ÉAOP 5.1.1/H-13 Fenntartható városfejlesztési programok előkészítése” pályázat keretében zajlik. A feladatok elvégzése külső szakértők bevonásával történik. A tervezési munkát közbeszerzés keretében kiválasztott szakértő konzorcium végzi (konzorciumvezető: MEGAKOM Stratégiai Tanácsadó Iroda, konzorciumi tag: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség).

A tervezési folyamat jelenlegi állása

A tervezési folyamatban eddig megvalósult és tervezett feladatok az alábbiak:

- Lezajlott az első mentori városlátogatás, elkészült a partnerségi egyeztetési terv (2013. szeptember).
- Elkészült egy beszámoló Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése számára a tervezési folyamat megindításáról, a tervezett fejlesztési irányokról (2013. szeptember).
- Zajlik a partnerségi egyeztetési folyamat: a jogszabály által előírt kötelező egyeztetések keretében kiküldésre került egy előzetes tájékoztató a tervezésről (2013. október 25.), valamint munkacsoport ülések (gazdaságfejlesztési, közlekedés- és közműfejlesztési, környezetvédelmi és humán fejlesztési munkacsoportok) kerültek megrendezésre (2014. február 10-14.). A tervezés során folyamatos egyeztetés valósul meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal. A partnerségi egyeztetés keretében tervezett további feladatok: újabb munkacsoport ülések, lakossági fórumok megrendezése és az elkészült dokumentumok (településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia) jogszabály által előírt társadalmazása.
- Zajlik a tervezési folyamat dokumentumainak kidolgozása:
  - Megalapozó vizsgálat: elkészült a tervezői munkaváltozat, amely a tervező konzorcium részéről átadásra került a város részére.
  - Településfejlesztési koncepció: elkészült a tervezői munkaváltozat, amely a tervező konzorcium részéről átadásra került a város részére.
  - Integrált településfejlesztési stratégia: jelenleg zajlik a kidolgozása.
- Zajlik a városi projektportfólió (TOP-hoz és az ágazati OP-khoz kapcsolódó programcsomagok) kidolgozása, Nemzetgazdasági Tervezési Hivatallal (NTH) való folyamatos egyeztetése.

Megalapozó vizsgálat

A tervezési folyamat keretében elkészült a Megalapozó vizsgálat (helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarész) tervezői változata.

A Megalapozó vizsgálat struktúrája a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) alapján és a város vezetőivel egyeztetve került kialakításra:

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

- 1.1 Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok
  - 1.1.1 Nemzetközi szerepkör
  - 1.1.2 Országos szerepkör
  - 1.1.3 Regionális szerepkör
  - 1.1.4 Megyei szerepkör
  - 1.1.5 Mikroregionális szerepkör
  - 1.1.6 Nyíregyháza funkciók szerinti vonzáskörzeteinek azonosítása
- 1.2 A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata
- 1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
  - 1.3.1 Országos Területrendezési Terv
  - 1.3.2 Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területrendezési Terve
- 1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai
- 1.5 Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
  - 1.5.1 A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai
    - 1.5.1.1 Nyíregyháza város településfejlesztési koncepciója
    - 1.5.1.2 Nyíregyháza Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája
  - 1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6 A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata
  - 1.6.1 A hatályban lévő településrendezési eszközök
    - 1.6.1.1 Településrendezési Terv
    - 1.6.1.2 Helyi Építési Szabályzat
  - 1.6.2 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
- 1.7 A település társadalma
  - 1.7.1 Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
    - 1.7.1.1 Demográfiai trendek
    - 1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel
    - 1.7.1.3 Foglalkoztatottság
    - 1.7.1.4 Képzettség
    - 1.7.1.5 Egészségi állapot
    - 1.7.1.6 Jövedelmi helyzet
  - 1.7.2 Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
  - 1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők
    - 1.7.3.1 Történeti, kulturális adottságok, nemzetiségi kötődés
    - 1.7.3.2 Identitásvizsgálat eredményei
    - 1.7.3.3 Civil szerveződések
- 1.8 A település humán infrastruktúrája

- 1.8.1 Humán közszolgáltatások
  - 1.8.1.1 Oktatás-nevelési intézményhálózat
  - 1.8.1.2 Egészségügyi ellátás
  - 1.8.1.3 Szociális ellátás
  - 1.8.1.4 Közművelődés, sport, szabadidő
- 1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása
- 1.9 A település gazdasága
  - 1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre
  - 1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
    - 1.9.2.1 Meghatározó iparágak
    - 1.9.2.2 Turizmus
  - 1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
  - 1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők
    - 1.9.4.1 Elérhetőség
    - 1.9.4.2 Munkaerő képzettsége
    - 1.9.4.3 K+F
    - 1.9.4.4 Üzleti infrastruktúra
  - 1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)
- 1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere
  - 1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
  - 1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
  - 1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység
  - 1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai
  - 1.10.5 Lakás- és helyiséggazdálkodás
  - 1.10.6 Intézményfenntartás, energiagazdálkodás
- 1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások
- 1.12 A táji és természeti adottságok vizsgálata
  - 1.12.1 Természeti adottságok
  - 1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet
  - 1.12.3 Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek
  - 1.12.4 Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése
- 1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata
  - 1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei
  - 1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái
- 1.14 Az épített környezet vizsgálata
  - 1.14.1 Területfelhasználás vizsgálata
  - 1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata
  - 1.14.3 Önkormányzati tulajdon kataszter
  - 1.14.4 Az építmények vizsgálata (beépítési jellemzők, településkarakter)
  - 1.14.5 Az épített környezet értékei
  - 1.14.6 Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15 Közlekedés
  - 1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok
  - 1.15.2 Közúti közlekedés
  - 1.15.3 Közösségi közlekedés
  - 1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés
  - 1.15.5 Parkolás
- 1.16 Közművesítés
  - 1.16.1 Vízi közművek
  - 1.16.2 Energia

- 1.16.3 Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)
- 1.17 Környezetvédelem
  - 1.17.1 Talaj
  - 1.17.2 Felszíni és a felszín alatti vizek
  - 1.17.3 Levegőtisztaság és védelme
  - 1.17.4 Zaj- és rezgésterhelés
  - 1.17.5 Sugárzás védelem
  - 1.17.6 Hulladékkezelés
  - 1.17.7 Vizuális környezetterhelés
  - 1.17.8 Árvízvédelem
  - 1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18 Katasztrófavédelem
- 1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely
- 1.20 Városi klíma

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

- 2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

- 3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis
  - 3.1.1. A folyamatok értékelése
  - 3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése
  - 3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata
- 3.2. Problématérkép / értéktérkép
- 3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek
  - 3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása
    - 3.3.1.1 Belső lakóterület
    - 3.3.1.2 Örökösöld
    - 3.3.1.3 Malomkert, Déli ipartelep, Huszártelep
    - 3.3.1.4 Kertváros, Salamonbokor, Szabadságbokor
    - 3.3.1.5 Jóságváros, Stadion környéke, Hímes
    - 3.3.1.6 Nyírszőlős, Felsőpázsit
    - 3.3.1.7 Sóstóhegy, Sóstógyógyfürdő, Korányi kertváros
    - 3.3.1.8 Kőlapos, Oros, Nagyszállás
    - 3.3.1.9 Borbánya, Nyírjes, Kistelekiszőlő, Butyka
    - 3.3.1.10 Bokortanyák, Császárszállás
  - 3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése
    - 3.3.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása
    - 3.3.2.2. A lehatárolt területek helyzetelemzése
  - 3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Ábrák, táblázatok, térképek jegyzéke

Felhasznált irodalom

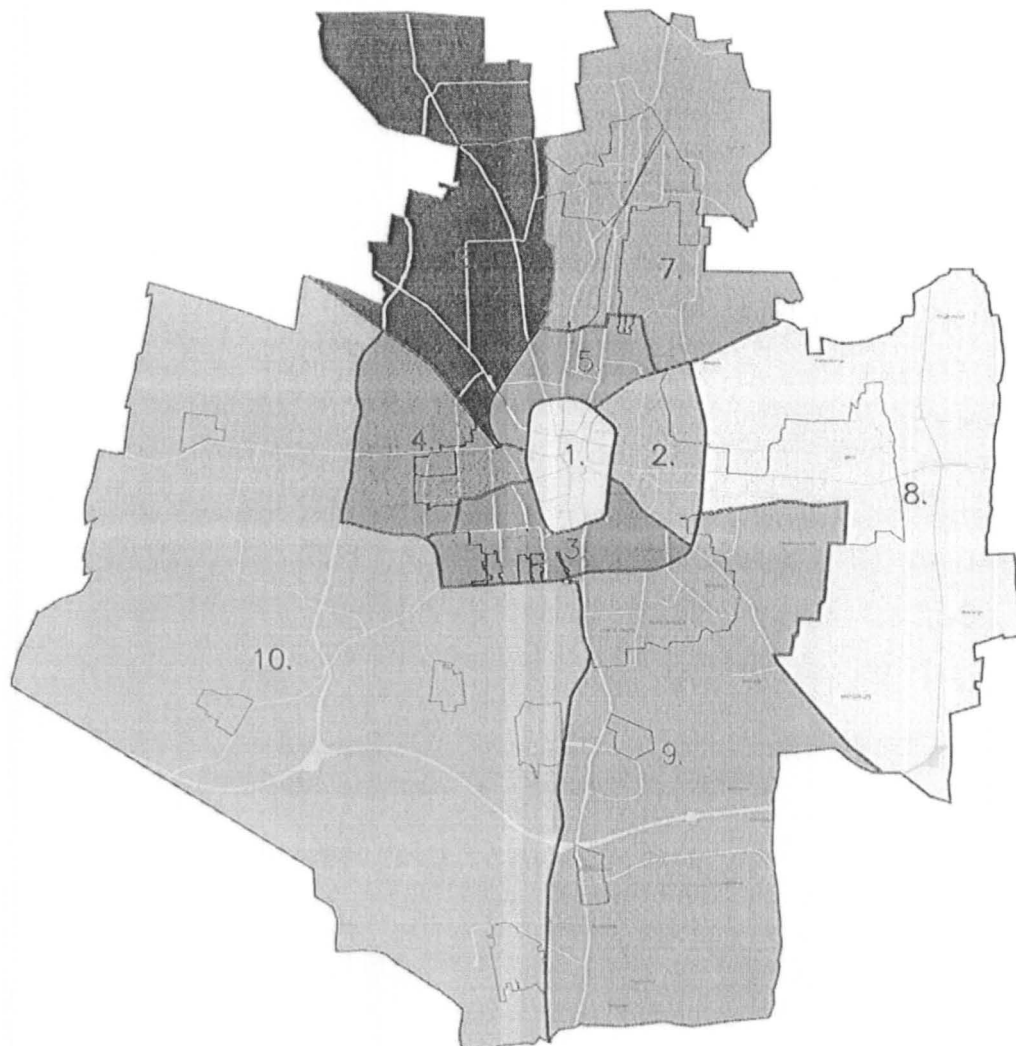

A Megalapozó vizsgálat bemutatja Nyíregyháza városrészeit is, amelyek hézag- és átfedés-mentesen fedik le a város közigazgatási területét. A városrészekre osztás a szerkezeti terven, valamint a városrészek jelenlegi és tervezett funkcióin alapul (városközpont, lakóterületek, ipari területek megléte illetve azok kialakítási szándéka). A városrészek kijelölése a korábbi IVS-ben kijelölt városrészek figyelembe vételével történt, a lehatárolás pontosításra került az azóta bekövetkezett szerkezeti változások, valamint a kialakítani tervezett funkciók figyelembevételével.

Nyíregyháza városrészei:

1. Belső lakóterület (Belváros)
2. Örökösöld
3. Malomkert, Déli ipartelep, Huszártelep
4. Kertváros, Salamonbokor, Szabadságbokor
5. Jóságáros, Stadion környéke, Hímes
6. Nyírszőlős, Felsőpázsit
7. Sóstóhegy, Sóstógyógyfürdő, Korányi kertváros
8. Kólapos, Oros, Nagyszállás
9. Borbánya, Nyírjes, Kistelekiszőlő, Butyka
10. Bokortanyák, Császárszállás

Nyíregyháza Megyei Jogú város városrészei

A Megalapozó vizsgálat részletesen tartalmazza a városrészek helyzetelemzését.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Településfejlesztési koncepciója

A tervezési folyamat keretében elkészült Nyíregyháza Megyei Jogú Város településfejlesztési koncepciójának tervezői változata.

A dokumentum a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) alapján került kidolgozásra.

A koncepció felépítése az alábbi:

1. Jövőkép

1.1 Nyíregyháza jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

1.1.1 Társadalom

1.1.2 Gazdaság

1.1.3 Táji, természeti és épített környezet

1.2 Nyíregyháza jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

1.3 A településfejlesztési elvek rögzítése

2. Célok

2.1 A célrendszer és a helyzetelemzés kapcsolata

2.2 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok

2.3 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

2.3.1 Részcélok

2.3.2 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2.3.3 A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, hazai és megyei fejlesztési célokhoz

2.3.4 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

3. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz

3.1 A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

3.3 Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A településfejlesztési koncepció egy hosszú távra (10 évet meghaladó időtávra) szóló dokumentum, amely kijelöli a város elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan, valamint rögzíti a településfejlesztés elveit. A koncepció meghatározza a város átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket és az azokhoz kapcsolódó részcélokat.

Nyíregyháza **jövőképe** (2030):

Jövőkép – Nyíregyháza 2030-ban

Nyíregyháza hosszú távon egy **egészséges, fenntartható, jómódú, színes város**, ahol

- az egészséges élet alapfeltételei biztosítottak, az itt élők egészséges környezetben, egészséges életmódot folytatva megfelelő életminőségben élnek,
- a társadalmi és környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesülnek,
- a fejlett helyi gazdaságnak köszönhetően a foglalkoztatási és jövedelmi szint magas,
- aktív kulturális, társadalmi élet folyik.

2030-ban Nyíregyháza egy olyan város, amelyet következő generációk (gyermekeink, unokáink) is szívesen választanak lakóhelyül, ahová a magas képzettségű fiatal szakemberek is visszatérnek.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város településfejlesztési koncepciója a felvázolt jövőkép megvalósulása érdekében három **átfogó fejlesztési célt** jelöl ki:

- Versenyképes város: Versenyképes, nemzetközi színvonalú gazdaság, értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése
- Gondoskodó város: Javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentése
- Környezettudatos város: Energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás

A három átfogó cél kijelöli a város legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti kihívásokra adott válaszait.

Nyíregyháza tervezett jövőképének elérése érdekében az alábbi nyolc **rész cél** jelölhető ki.

1. Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint
2. Fejlett, magas színvonalú tudományos élet, innováció
3. Pezsgő kulturális élet, rekreációs lehetőségek, fejlett turizmus
4. Magas színvonalú humán szolgáltatások
5. Közösségi, szolidáris, befogadó társadalom
6. Fejlett városi mobilitás, fenntartható közlekedés
7. Vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép
8. Aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer, vonzó városi image

1. Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint

Nyíregyháza jövője és fejlődése szempontjából kiemelten fontos, hogy fejlett helyi gazdasággal rendelkezzen, amely nagyszámú, minőségi munkahelyen keresztül magasabb jövedelmi szintet biztosít az itt élőknek.

Jelenleg a városban a többi megyei jogú városhoz viszonyítva alacsony a foglalkoztatottak, és magas a munkanélküliek aránya. A foglalkoztatás előmozdításának egyik fontos eleme az **aktivitási ráta növelése**, másik fontos eleme a **munkahelyek számának emelése**.

A város gazdaságában, a foglalkoztatásban már jelenleg is kiemelt szerepe van néhány ipari húzóágazatnak: a műanyag- és gumiiparnak, valamint az élelmiszeriparnak. A gazdaság versenyképességének növeléséhez a **húzóágazatok további fejlesztésére, beszállítói hálózatok kiépítésére** van szükség. Fontos a város kereskedelmi-logisztikai központ szerepének erősítése.

Az itt lévő befektetők megtartása mellett kiemelt hangsúlyt kell fektetni további **beruházások** idevonzására, ennek feltételeinek megteremtésére.

Tovább kell erősíteni a **helyi vállalkozásokat**, ennek érdekében ösztönözni szükséges a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztását, amely elősegíti a helyben keletkező jövedelmek minél nagyobb részének városban tartását.

2. Fejlett, magas színvonalú tudományos élet, innováció

Nyíregyháza hosszú távú fejlődéséhez elengedhetetlen fontosságú az oktatás és az innováció jelenléte a városban.

A fejlett tudományos élet kedvező hatással van a város gazdasági és társadalmi helyzetére egyaránt, ehhez a **Nyíregyházi Főiskolán** megvalósuló stabil, magas színvonalú képzés, a város gazdaságát segítő, a helyi gazdaság igényeire alapozó **duális képzési** formák bevezetése, valamint aktív hazai és nemzetközi tudományos kapcsolatok működtetése járulhatnak hozzá.

A gazdaság fejlődéséhez elengedhetetlen a **K+F+I tevékenység** fejlesztése: a Nyíregyházi Főiskola koordinálásában működő kutatóintézetek és kutatási helyek aktívan segíthetik a város (és a megye) vállalkozásait a K+F+I tevékenységben. A városban folyó K+F tevékenység eredményeire alapozottan folyamatosan jöhetnek létre ezeket hasznosító spin-off és start-up cégek, amelyek tovább erősíthetik a helyi gazdaságot.

3. Pezsgő kulturális élet, rekreációs lehetőségek, fejlett turizmus

A városban élők életminőségét nagyban befolyásolja az elérhető kulturális és szabadidős szolgáltatások mennyisége és minősége. A **kulturális és közművelődési** intézmények fejlesztésében előtérbe kell helyezni a nyitottságot, a multifunkciós jelleget, a lakossági igényekhez igazodó rugalmas megoldásokat (nyitva tartás, online alkalmazások), ösztönözni kell az alulról jövő kulturális és szabadidős kezdeményezéseket.

A **szabadidős** tevékenységek ösztönzése keretében kiemelt fontosságú a tömegsport ösztönzése, feltételeinek megteremtése, amely a lakosság egészségi állapotának javításában is fontos szerepet tölthet be. Fontos, hogy a város több helyszínén is többfunkciós sportlétesítmények szolgálják ki a lakosság igényeit (pl. Örökösföld, Kertváros).

A színes és változatos közművelődési, rekreációs és sport lehetőségek, a pezsgő, étellel teli közösségi terek mind az itt élők, mind az ide látogatók számára vonzóak. Fontos a meglévők mellett új rekreációs területek, **közösségi terek** kialakítása.

Már jelenleg is van néhány országosan, nemzetközileg is ismert és népszerű, rendszeresen megrendezésre kerülő **rendezvénye** a városnak (pl. Cantemus kórus, Vidor fesztivál, stb.). Az országos és nemzetközi hírű rendezvények kínálatának bővítése, folyamatos, az év minden részére kiterjedő programok szervezése és azok egymással való összehangolása tovább erősítheti a város vonzerejét.

Nyíregyháza attrakciói és programkínálata évek óta jelentős **idegenforgalmat** generál, Sóstógyógyfürdő, mint nemzetközi turisztikai célterület és gyógyhely kiemelt szerepet tölt be a város turizmusában. A turizmus további erősödéséhez szükséges a meglévő **attrakciók** fejlesztése, újabb vonzerők kialakítása (pl. Múzeumfalú fejlesztése, gyógyászati szolgáltatások kialakítása), valamint a vendégfogadás feltételeinek mennyiségi és minőségi bővítése. Fontos a turisztikai **együttműködések** erősítése a térségben (Nyíregyháza – Tokaj – Hajdúszoboszló – Debrecen – Nyírbátor – Felső-Tisza vidék).

4. Magas színvonalú humán szolgáltatások

A városban élők életminőségének fontos alapfeltétele a megfelelő színvonalú humán szolgáltatások (egészségügy, szociális ellátás, oktatás-nevelés, közigazgatás) elérhetősége. Nyíregyházán kiépült, fejlett infrastruktúra jellemzi a humán szolgáltatások szinte valamennyi területét, ezért a hangsúlyt a

szolgáltatások színvonalának, minőségének további javítására, szükségletekhez igazodó fejlesztésére szükséges helyezni.

A lakosság egészségi állapotának javításában a korszerű **egészségügyi** alap- és kórházi ellátás biztosítása mellett kiemelt szerepet kell kapnia a prevenciónak (megelőzés, szűrés, tájékoztatás, egészséges életmód terjesztése), valamint az aktív egészségmegőrző programoknak. Az egészségügyi ellátást fejlett, kiépült gondozási, ápolási rendszernek szükséges kiegészítenie.

A **szociális** ellátások terén fontos szempont a szükségletekre reagálás, mind a kisgyermekellátás, mind az idősek, rokkantak, rászorultak ellátása terén. A demográfiai tendenciákhoz igazodva kiemelt figyelmet szükséges fordítani az időseket ellátó, foglalkoztató helyszínek fejlesztésére.

A humán szolgáltatások fejlesztése során megoldandó a külterületeken élők alapellátásának biztosítása.

A magas színvonalú **oktatás-nevelés** biztosítása – fejlett és minden városrészben elérhető óvodai hálózat, a magas színvonalú, színes (nyelvi és informatikai oktatás) alapfokú oktatás és az országos szinten is elismert középfokú oktatási intézmények – nem csupán társadalmi, hanem gazdasági szempontból is elengedhetetlen.

A versenyképes oktatási háttér biztosítása érdekében fontos a gazdaság igényeihez igazodó, annak változásaihoz gyorsan és rugalmasan alkalmazkodó szakképzési és felsőoktatási képzési rendszer kialakítása és folyamatos fejlesztése, a duális képzés elterjesztése. Kiemelt hangsúlyt kell fektetni az idegen nyelvi képzésre, nem csupán a felsőoktatásban, hanem az alap- és középfokú oktatásban is.

A növekvő technológiai színvonal új képzettségeket és képességeket igényel, erősíteni szükséges a műszaki képzést (elsősorban a hiányszakmák területén), a városban működő cégek igényeire alapozva.

A humán szolgáltatások fejlesztésén belül szükséges figyelmet fordítani az ügyfélbarát, elektronikus **közigazgatás** további fejlesztésére.

5. Közösségi, szolidáris, befogadó társadalom

Egy fejlett, XXI. századi nagyváros fejlődése nagymértékben függ annak társadalmától, a társadalom szolidaritásától, az aktív helyi közösségek jelenlététől.

Nyíregyháza fejlődésében fontos szerepet tölthetnek be az alulról jövő közösségi és önkéntes kezdeményezések, ennek érdekében fontos, hogy a város bátorítsa és támogassa a **helyi közösségek, civil szervezetek** működését. A városban élők elégedettségének növelése érdekében szükséges, hogy a város családbarát módon szervezze a közösségi – kulturális, közigazgatási, stb. – szolgáltatásokat (rugalmas nyitvatartás, közösségi közlekedés szervezése).

A lakosság megtartásának, visszavonzásának kulcs tényezője a **helyi identitástudat** további erősítése, amely hozzájárulhat a felsőfokú végzettségű fiatalok visszacsábításához is.

A társadalom fejlettségének fokmérője, hogy a város és lakossága mennyire szolidáris a hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportokkal. A társadalom halmozottan hátrányos helyzetű rétegeinek leszakadása leromlott, vagy leromlással fenyegetett területeket hozott létre a városban, így ezen városrészek felzárkóztatása szorosan összekapcsolódik a **helyi társadalom felzárkóztatásával**. A komplex probléma megoldása érdekében komplex, integrált – foglalkoztatási, lakhatási, szociális – beavatkozások megvalósítására van szükség.

A városi lakosság biztonságérzetének növelése érdekében fontos a **közbiztonság** további javítása.

6. Fejlett városi mobilitás, fenntartható közlekedés

A város fejlődésének egyik kulcs tényezője a városi közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése.

A megközelíthetőség és elérhetőség fontos alapfeltétele a gazdasági fejlődésnek, jelenleg több jelentős munkáltató esetében is gondot jelent a foglalkoztatottak **munkába való eljutása** (vidékről és városon belülről egyaránt), a cégek megközelíthetősége a vasút- és buszpályaudvarról. Fontos a

közösségi közlekedés, a kerékpáros és egyes esetekben gyalogos közlekedés feltételeinek fejlesztése, a munkarendhez igazodó közlekedésszervezés.

A város élhetősége érdekében elengedhetetlen a **lakóterületek tehermentesítése**, az átmenő teherforgalom megszüntetése a telephelyek és az autópálya közötti közlekedés feltételeinek megteremtésével.

A belvárosi egyéni autós közlekedés magas aránya következtében kialakuló **környezetvédelmi problémák** (szálló por, földközeli ózon) csökkentése érdekében a belvároson belül fokozottan környezetbarát közlekedési módok ösztönzése szükséges.

Mind gazdasági, társadalmi, mind pedig környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve fontos, hogy a közlekedési hálózat fejlesztése és a forgalomszervezés is a fenntartható mobilitást szolgálja – a közösségi, a kerékpáros és gyalogos közlekedés arányának növelésével, környezetbarát közlekedési eszközök alkalmazásával, és a belvároson belüli egyéni autós közlekedés arányának jelentős csökkentésével. A belváros tehermentesítése érdekében megfelelő **parkolási rendszerek** (P+R, B+R) kiépítése szükséges.

7. Vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép

A városi élet fontos elemét képezi a városkép: a közterek, középületek, lakhatási feltételek, közművek állapota.

Az épített környezet fejlesztésekor elsődleges szempont az **energihatékonyság** növelése (energihatékony épületállomány), a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás (bel- és csapadékvíz elvezetési rendszer), valamint az épített örökség védelme.

Fontos feladat a **leromlott területek** felszámolása, a leszakadó településrészek épületállományának és közterületeinek megújítása, valamint a kihasználatlan épületek, telkek és barnamezős területek intenzívebb hasznosítása.

Az épületállomány fejlesztése a városképi és környezeti szempontok mellett gazdaságfejlesztési célokat is szolgál, a **lakhatási feltételek javítása**, a bérlakásprogram fontos szerepet játszhat a fiatal szakképzett munkaerő városban tartásában, városba vonzásában is.

Nyíregyháza belvárosa jó adottságokkal – számos köztérrel, parkkal – rendelkezik ahhoz, hogy sétálható jellege tovább erősödjön. A vonzó településkép megteremtése érdekében elengedhetetlen a belvárosi és városkörnyéki **zöldterületek** megóvása, további fejlesztése, környezetbarát megközelíthetőségének biztosítása. Mind környezetvédelmi, mind városképi szempontból indokolt, hogy **védő fasorok** kerüljenek telepítésre a vasútvonalak, elkerülő utak, a nagykörút, a főbb be- is kivezető sugárutak mentén. A városkép fejlesztésében új elemet jelenthet a **város jellegzetességeinek fizikai megjelenítése** a köztereken (szabadtéri műalkotások, parkosítás, stb.).

A fenntartható fejlődés érdekében a város meglévő városszerkezeten belüli növekedése indokolt.

8. Aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer, vonzó városi image

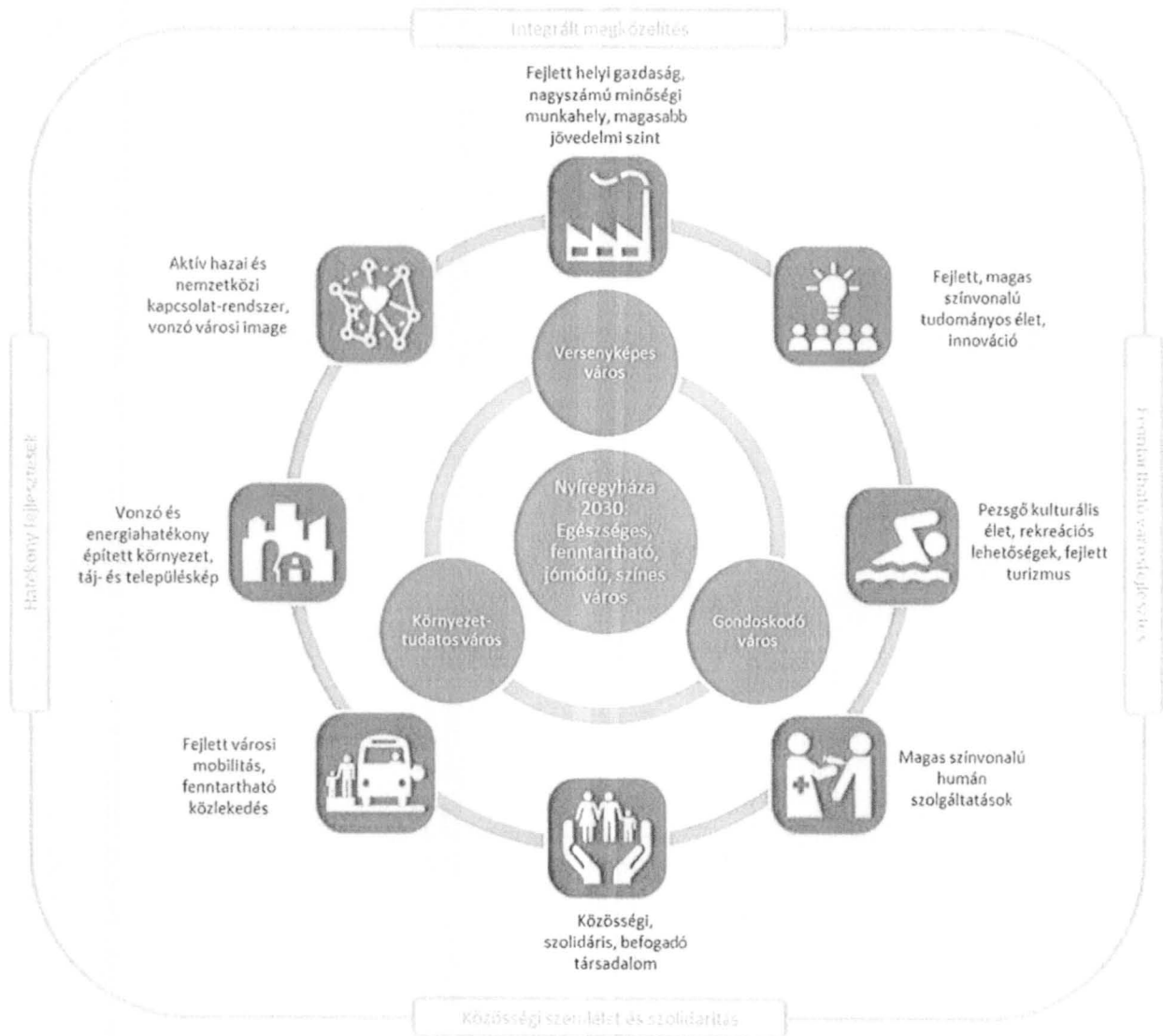
A város jövőjét meghatározza a Nyíregyháza adottságaira építő aktív hazai és nemzetközi **kapcsolatrendszer** működése is. A kapcsolatrendszernek fontos elemét képezik az aktív testvérvárosi és partnervárosi együttműködések, illetve a hazai és határon átnyúló turisztikai együttműködések, kulturális programok. A város nyitottságának, nemzetközi kapcsolatainak szélesítéséhez jó lehetőséget adhat az EU-s és egyéb nemzetközi projektekben való aktív részvétele.

A **városi image** erősítése érdekében elengedhetetlen a város (és intézményei, szervezetei, vállalkozásai) aktív hazai és nemzetközi marketingtevékenysége. A város már meglévő pozitív image-ének erősítése érdekében fontos, hogy Nyíregyháza rendszeresen helyet adjon színes és színvonalas hazai és nemzetközi **programoknak, rendezvényeknek** (sport, kultúra, turizmus, tudományos élet, stb).

A vonzó városi image kialakításában fontos szerepet játszik Sóstógyógyfürdő (mint turisztikai célpont és gyógyhely) további fejlesztése, valamint a város sétálható, pezsgő belvárosi jellegének további erősítése.

Az image erősítésének további eszköze lehet Nyíregyháza jellegzetességeinek képi megjelenítése városmarketing eszközökkel.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város településfejlesztési koncepciójának célrendszere

Nyíregyháza Megyei Jogú Város integrált településfejlesztési stratégiája (ITS)

Nyíregyháza Megyei Jogú Város integrált településfejlesztési stratégiája (ITS) kijelöli a középtávon (4-10 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét, és a megvalósítás eszközeit. Az ITS kijelöli, hogy a 2014-2020-as EU-s tervezési időszakban rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat milyen területeken kívánja a város felhasználni. A stratégia kidolgozása jelenleg zajlik.

Az ITS az alábbi rendeletek, módszertani útmutatók figyelembevételével kerül kidolgozásra:

- 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről,
- Útmutató a megyei jogú városok számára az integrált településfejlesztési stratégia 2014-2020 elkészítéséhez (Belügyminisztérium, 2013. augusztus 30.),
- Városfejlesztési Kézikönyv (Második, javított kiadás, NFGM, 2009. január 28.).

Az ITS keretében a módszertani útmutatók előírásainak megfelelően ki kell majd jelölni akcióterületi projekteket, hálózatos projekteket, kulcsprojekteket, illetve egyéb projekteket.

Az integrált településfejlesztési stratégia felépítése:

1. Középtávú tematikus célok és azok összefüggései
  - 1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása
    - 1.1.1 Tematikus célok
    - 1.1.2 Területi célok
  - 1.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása
2. A megvalósítást szolgáló beavatkozások
  - 2.1 Projektek rendszerének bemutatása: stratégiai célok és projektek összefüggése
  - 2.2 Kulcsprojektek bemutatása
    - 2.2.1 Kulcsprojektek indoklása
    - 2.2.2 Kulcsprojektek elemeinek bemutatása
  - 2.3 Hálózatos projektek bemutatása
    - 2.3.1 Hálózatos projektek indoklása
    - 2.3.2 Hálózatos projektek elemeinek bemutatása
  - 2.4 Akcióterületi projektek bemutatása
    - 2.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával
    - 2.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló bemutatása (projektelemek bemutatása)
  - 2.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz (egyéb projektek)
    - 2.5.1 Egyéb projektek indoklása
    - 2.5.2 Egyéb projektek elemeinek bemutatása
  - 2.6 A fejlesztések ütemezése
  - 2.7 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve
3. Anti-szegregációs program
  - 3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)
  - 3.2 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések
  - 3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések
4. A stratégia külső és belső összefüggései
  - 4.1 Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi

programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása

4.2 Belső összefüggések (a célok logikai összfüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

5. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

6. A megvalósítás eszközei és nyomonkövetése

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

6.4 Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

Projektportfólió

A tervezési folyamat keretében készül Nyíregyháza Megyei Jogú Város 2014-2020-as EU-s tervezési időszakra vonatkozó projektportfóliója, amely a város által megvalósítandó projekteket, projektcsomagokat tartalmazza.

A projektportfólió (projektcsomag) összeállításánál figyelembe vett előírások:

- A Kormány 1298/2014. (V. 5.) Korm. határozata (a 2014–2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról) – amelynek értelmében a megyei jogú városok önkormányzatai közvetlen tervezési jogkörében készülők fejlesztési programok forrása Nyíregyháza MJV esetében 23,2046 milliárd Ft (TOP),
- Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) 5.0 változat (Nemzetgazdasági Minisztérium, Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal) – amely tartalmazza a TOP keretében tervezett támogatható prioritásokat és intézkedéseket.
- A TOP részletes intézkedései és az egyes területi szintek közötti indikatív forrásfelosztás Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Nyíregyháza MJV részére (Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal)

Prioritás/Intézkedés	Alap	Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ITB (Ft)*	Nyíregyháza ITB (Ft)
1. Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	ERFA		
1.1. Foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók		✓	
1.2. Foglalkoztatás-barát fejlesztések elsősorban a kis- és középvállalkozásoknál		✓	
1.3. A munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés		✓	
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével			✓
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA		
2.1. Vállalkozásbarát, népességmegtartó, városi fókuszú településfejlesztés			✓
2.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés			✓
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA		
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés			✓
3.2. A települési önkormányzati intézményekben, ingatlanokban az energiahatékonyság növelés és a megújuló energia felhasználás, valamint a helyi alkalmazkodás támogatása			✓
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA		
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése			✓
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése			✓
4.3. A meglévő, önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése, családbarát funkciók kialakítása			✓
4.4. Leromlott városi területek rehabilitációja			✓
5. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)			
5.1. Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése	ERFA		
5.2. Helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	ESZA		
6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	ESZA		
6.1. A helyi foglalkoztatási szint javítása megyei és helyi foglalkoztatási paktumok támogatásával		✓	
6.2. A térségi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó kiegészítő ESZA tevékenységek		✓	
6.3. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok			✓
6.4. A helyi identitás és kohézió erősítése			✓
ÖSSZESEN		45 846 110 244	23 204 780 217

* A megyei gazdaságfejlesztési keret terhére kell tervezni a megyei jogú város területén megvalósuló gazdaságfejlesztési projekteket is.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város gazdaságfejlesztési projektjeit a megyei projektcsoport tartalmazza.

A megadott keretek figyelembevételével összeállított **Nyíregyháza lehetséges projektporfóliójára vonatkozó előzetes javaslatot** az alábbi táblázat tartalmazza.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város 2014-2020-as időszakra vonatkozó tervezett fejlesztései

Megnevezés	Kapcsolódás	Lehetséges besorolás az ITS-hez
I. TOP városi keret		
TOP 2., 3., 4., 6. (6/3., 6/4.) prioritás		
Szociális városrehabilitációs projektek	TOP 4. (+TOP 2., 3.) TOP 6.	Akcióterületi projektek
Városi zöldterület fejlesztések	TOP 2.	Hálózatos projekt
Közüntézmények energiaracionalizálása a város több területén	TOP 3.	Hálózatos projekt
Kerékpáros közlekedési feltételek fejlesztése a város több területén	TOP 3.	Hálózatos projekt
Közösségi közlekedési feltételek fejlesztése a város több területén	TOP 3.	Hálózatos projekt
Bel- és csapadékvízvezetés, szennyvízvezetés	TOP 2. (+KEHOP)	Hálózatos projekt
Tehetséggondozási projektek a város több területén	TOP 6.	Hálózatos projekt
Parkolók (P+R, B+R)	TOP 3.	Hálózatos projekt
Intermodális csomópont fejlesztése	TOP 3. (+ IKOP vagy egyedi kormánydöntés alapján)	Kulcsprojekt
Turisztikai vonzerőfejlesztés	TOP 2.	Kulcsprojekt
Tervek, tanulmányok kidolgozása további fejlesztések előkészítéséhez	TOP 3.	Egyéb projekt
Egészségügyi alapellátás feltételeinek javítása	TOP 4.	Egyéb projekt
Szociális ellátás infrastruktúrájának fejlesztése	TOP 4.	Egyéb projekt
Helyi identitás növelő programok (helyi értékesítés, városmarketing)	TOP 6.	Egyéb projekt
Bokortanyákra épülő közösségi integrálás, tudatos térségi, helyi fogyasztás és vásárlás ösztönzése	TOP 6.	Egyéb projekt
II. TOP megyei keret		
TOP 1., 6. (6/1., 6/2.) prioritás		
Üzleti infrastruktúra fejlesztése, új ipari terület, telekvásárlás, közművesítés	TOP 1.	Kulcsprojekt
Science park (technológiai transzfer központ)	TOP 1.	Kulcsprojekt
Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	TOP 1.	Kulcsprojekt
Foglalkoztatási paktum	TOP 6.	Egyéb projekt
Óvoda, bölcsőde fejlesztések	TOP 1.	Egyéb projekt
Meglévő ipari területek kiegészítő fejlesztése	TOP 1.	Egyéb projekt
III. Ágazati OP-k, egyéb források		
Intermodális csomópont	IKOP vagy egyedi kormánydöntés alapján (+ TOP)	Kulcsprojekt
Kiemelt fejlesztési potenciállal rendelkező terület	GINOP	Kulcsprojekt
Gyógy szálló építés Sóstógyógyfürdőn	GINOP vagy egyedi kormánydöntés alapján	Kulcsprojekt
Duális képzés (Főiskola, középiskolák)	GINOP	Egyéb projekt
Nyugati elkerülő út folytatása	IKOP vagy egyedi kormánydöntés alapján	Egyéb projekt
Bel- és csapadékvízvezetés, szennyvízvezetés	KEHOP (+TOP)	Hálózatos projekt

Összefoglaló Nyíregyháza Megyei Jogú Város fenntartható városfejlesztési programjáról, a tervezési folyamat jelenlegi állásáról

Megnevezés	Kapcsolódás	Lehetséges besorolás az ITS-hez
Lakóépületek energiahatékonysági felújítása (panelprogram, társasházak)	KEHOP	Hálózatos projekt
Erdősítés	VP	Egyéb projekt
Bokortanyák fejlesztése, REL program	VP	Egyéb projekt
Iskolák, kollégiumok felújítása	egyéb	Egyéb projekt
Volt mezőgazdasági főiskola épületegyüttesének hasznosítása	egyedi kormánydöntés alapján	Egyéb projekt
Repülőtér fejlesztése	egyedi kormánydöntés alapján	Egyéb projekt
Városi uszoda építése	egyéb	Egyéb projekt
Belterületi útfejlesztések	egyéb	Egyéb projekt
Volt Báthory laktanya területén business park kialakítása	egyéb	Egyéb projekt
Oláh-réti tavak rekultivációja és turisztikai hasznosítása	VP, KEHOP	Egyéb projekt

Nyíregyháza, 2014. május 22.

Róka László
Ügyvezető

MEGAKOM Tanácsadó Iroda, konzorciumvezető